

Onderzoek naar innovatieve behandeling bij prostaatkanker

Therapie richt zich specifiek op de tumor en omliggend weefsel

Het Radboudumc ontvangt 3,8 miljoen euro voor onderzoek in het kader van Veelbelovende zorg. Het betreft een studie naar een innovatieve behandeling van prostaatkanker, waarbij de tumorcellen worden weggebrand of met elektriciteit gedood. Het bedrag wordt beschikbaar gesteld door Zorginstituut Nederland en ZonMw. De studie start in het najaar van 2023.

In Nederland krijgen jaarlijks bijna 15.000 mannen de diagnose prostaatkanker. 90% van hen is 60 jaar of ouder. Er bestaan verschillende behandelingen, zoals verwijdering van de prostaat middels een operatie of inwendige of uitwendige bestraling. Deze therapieën kunnen leiden tot bijwerkingen zoals incontinentie, impotentie en plasklachten.

Een mogelijk alternatieve behandeling is focale therapie. Hierbij wordt niet de gehele prostaat behandeld, maar alleen de tumor en een marge er omheen. De prostaatkankercellen worden weggebrand of met elektriciteit gedood. De procedure vindt plaats in de operatiekamer met behulp van nauwkeurige beeldvormende technieken. De behandeling is specifiek op de tumor gericht en bedoeld om schade aan omliggend weefsel te beperken.

Zorgverzekeraars vergoeden deze behandeling momenteel niet, omdat de methode nog niet bewezen effectief is. Daarom is de therapie door het Zorginstituut nu aangemerkt als Veelbelovende zorg. Dit betekent dat een onderzoek naar de effectiviteit kan starten. De onderzoekers kijken hierbij specifiek naar de kwaliteit van leven en of deze behandeling geen slechtere resultaten geeft dan de standaardbehandeling. Als de resultaten positief zijn, komt de behandeling in aanmerking om opgenomen te worden in het basispakket.

Jurgen Fütterer, hoogleraar Beeldgestuurde Oncologische Interventies aan het Radboudumc: "Uit eerder buitenlands onderzoek blijkt dat focale therapie een veilige optie is met een goede tumor controle en weinig bijwerkingen. We willen dit nu ook in Nederland onderzoeken, en de kans op hinderlijke bijwerkingen voor toekomstige patiënten verminderen. In deze studie verrichten we onderzoek naar de effectiviteit, de complicaties en de kosten van focale therapie en deze vergelijken we met de huidige standaardbehandeling."

Michiel Sedelaar, uroloog aan het Radboudumc: "Mannen met prostaatkanker hebben vaak nog veel levensjaren voor zich. Maar die jaren gaan regelmatig gepaard met bijwerkingen zoals incontinentie, impotentie en urine- en ontlastingsklachten. Ik hoop dat deze behandeling bij bepaalde groepen patiënten leidt tot minder bijwerkingen en daardoor tot een betere kwaliteit van leven."

In aanmerking komen voor de studie

Het Radboudumc voert deze studie uit in samenwerking met het Isala ziekenhuis, St. Antonius Ziekenhuis, Amsterdam UMC en de HIFU-kliniek. Mannen kunnen deelnemen met gelocaliseerde intermediair risico prostaatkanker die volgens de huidige richtlijn in aanmerking komen voor radicale prostaatverwijdering of radiotherapie. Bij 356 deelnemers wordt middels loting bepaald wie de standaardbehandeling krijgt en wie focale therapie. De studie *Effectiveness of focal*

therapy in men with prostate cancer (ENFORCE) start in het najaar van 2023. Aanmelden voor het onderzoek is op dit moment nog niet mogelijk.

Over deze subsidie

De subsidieregeling Veelbelovende zorg is bedoeld voor relatief dure zorg die effectief lijkt. Deze zorg wordt echter niet vergoed uit het basispakket, omdat nog niet bewezen is dat de zorg minstens even effectief is als de gebruikelijke behandeling in Nederland. Via Veelbelovende zorg kunnen behandelaren het onderzoek naar de effectiviteit en kosteneffectiviteit wel uitvoeren.

Door veelbelovende zorg sneller bij de patiënt te brengen draagt ZIN bij aan meer Passende zorg. Zorginstituut Nederland voert de subsidieregeling Veelbelovende zorg uit samen met ZonMw, in opdracht van het ministerie van VWS.